

นวัตกรรมเรื่องเล่าสู่การสร้างสรรคคุณค่าผลิตภัณฑ์จากต้นจาก

Innovation from the tale to product value creation of Nypa palms.

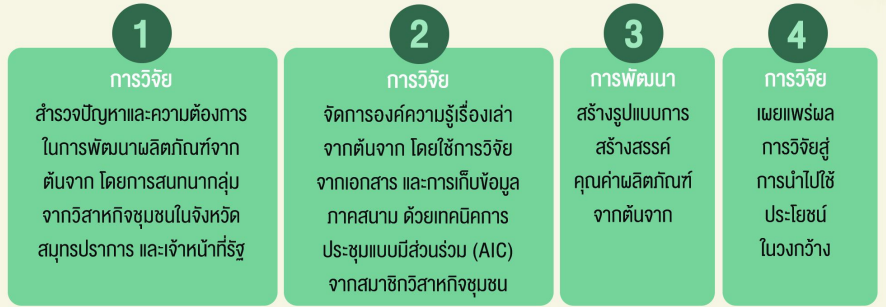
ผศ.ดร.กิงสตาล เชาว์วัฒนกุล
 ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา
 คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสำรวจปัญหาและ-ความต้องการในการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากต้นจากของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดสมุทรปราการ
2. เพื่อจัดการองค์ความรู้เรื่องเล่าเกี่ยวกับต้นจากเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์คุณค่าผลิตภัณฑ์จากต้นจาก
3. เพื่อสร้างรูปแบบการสร้างสรรคคุณค่าผลิตภัณฑ์จากต้นจาก

วิธีการวิจัย

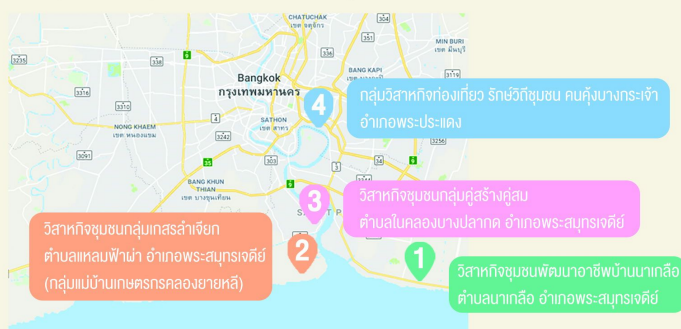
การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ภายใต้การเก็บข้อมูลภาคสนามในระยะเวลายาว 2 ปี คือ ตุลาคม 2560 ถึง กันยายน 2562

ผลการวิจัย

1 ปัญหาและ-ความต้องการในการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากต้นจาก

วิสาหกิจชุมชนที่มีการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากต้นจากในจังหวัดสมุทรปราการ มี 4 แห่งด้วยกัน คือ

ปัญหาหลักในการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากต้นจาก สรุปได้ 3 ประเด็น คือ

- 1. ข้อจำกัดเรื่องระยะเวลาในการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์
- 2. ข้อจำกัดในการนำสินค้าออกไปจำหน่ายนอกสถานที่
- 3. สมาชิกในกลุ่มส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ

ความต้องการในการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากต้นจาก สรุปได้ 4 เรื่อง คือ

- 1. ประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์สินค้าบริโภคและอุปโภคจากต้นจาก
- 2. มีความรู้และ-ใช้ความรู้เกี่ยวกับต้นจาก เพื่อประชาสัมพันธ์คุณค่าของผลิตภัณฑ์
- 3. พัฒนารรจภัณฑ์ให้ทันสมัยและน่าสนใจ
- 4. พัฒนาแหล่งจำหน่ายสินค้า

2 การจัดการองค์ความรู้เรื่องเล่าเกี่ยวกับต้นจาก

- 1. องค์ความรู้เกี่ยวกับต้นจากในทางพฤกษศาสตร์
- 2. องค์ความรู้จากประเพณีชุมชน
- 3. องค์ความรู้เกี่ยวกับประโยชน์ของต้นจาก

นำไปสู่บทสรุปของการจัดการองค์ความรู้เรื่องเล่าเกี่ยวกับต้นจาก เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์คุณค่าผลิตภัณฑ์จากต้นจาก

การส่งเสริมและสนับสนุนการปลูก การบริโภคและอุปโภคผลิตภัณฑ์จากต้นจากได้สร้างคุณค่า 4 ประการด้วยกัน คือ

- 1. คุณค่าในเชิงนิเวศ
- 2. คุณค่าทางเศรษฐกิจ
- 3. คุณค่าทางโภชนาการ
- 4. คุณค่าทางภูมิปัญญาแห่งท้องถิ่น

3 รูปแบบการสร้างสรรคคุณค่าผลิตภัณฑ์จากต้นจาก

การจัดการความรู้เกี่ยวกับประโยชน์ของต้นจาก และการประเมินความคิดเห็นจากสมาชิกวิสาหกิจชุมชนในการประชุมแบบมีส่วนร่วม (AIC) ได้นำไปสู่รูปแบบการสร้างสรรคคุณค่าผลิตภัณฑ์จากต้นจาก ซึ่งประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ

1. จัดการความรู้ สู่การสร้างสรรคคุณค่าของผลิตภัณฑ์จากต้นจาก
2. เพิ่มความรู้ เพื่อพัฒนารรจภัณฑ์ให้น่าสนใจ
3. แปรรูปความรู้ สู่การสร้างสรรคเพื่อใช้ในการประชาสัมพันธ์
4. แบ่งปันความรู้ เพื่อสร้างความภาคภูมิใจให้แก่สมาชิกในท้องถิ่น ควบคู่การสร้างพันธมิตรทางการตลาด
5. นำความรู้ไปใช้ ในการสร้างตลาดชุมชนเพื่อเป็นแหล่งจำหน่ายสินค้า และแหล่งท่องเที่ยว

หลังจากนั้น ผู้วิจัยนำรูปแบบดังกล่าวไปทดลองใช้ ด้วยการจัดกิจกรรม วน ศึกษาดูงาน ตำบลนาเกลือ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งเป็นสถานที่สำคัญของชุมชนนาเกลือ และเป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญของจังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งกิจกรรมประกอบด้วย การนำเสนอรูปแบบบรรจุภัณฑ์ที่ทำจากต้นจาก และงานประดิษฐ์จากต้นจาก, การเผยแพร่สื่อประชาสัมพันธ์, กิจกรรมชิมสินค้าแปรรูปจากต้นจาก, การวาดภาพระบายสีของต้นจาก และกิจกรรมประชาสัมพันธ์ตลาดชุมชน

ทั้งนี้ การประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการ พบว่า...

- 1. 97% มีความพอใจต่อรูปแบบการสร้างสรรคคุณค่าผลิตภัณฑ์จากต้นจาก ระดับมากที่สุด
- 2. 65% ยินดีจ่ายเพิ่มเพื่อซื้อผลิตภัณฑ์ที่แปรรูปจากต้นจากในครั้งต่อไป